

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ РОЗПОРЯДНИКІВ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Головною метою стратегії розвитку Державного казначейства України на період 2005-2010 років та одним з пріоритетних завдань його функціонування є удосконалення технології розрахунково – касового обслуговування розпорядників бюджетних коштів.

З метою вивчення можливості спрощення та оптимізації процедур казначейського обслуговування та надання додаткових послуг розпорядникам бюджетних коштів, Державним казначейством України наказами від 14.03.2006р. №74 та від 29.05.2006р. №147 головам управлінь держказначейства України було надано окреме доручення по створенню виносних робочих місць казначей в Одеській обласній державній адміністрації та Національному авіаційному університеті м.Києва.

Експеримент в Національному авіаційному університеті розвитку не набув – організація виносного робочого місця не відбулася. Але Головним управлінням Державного казначейства України в Одеській області з 1.06.2006р. була організована робота єдиного в Україні на сьогоднішній момент виносного робочого місця в Одеській обласній державній адміністрації, де зараз здійснюється розрахунково – касове обслуговування 24 розпорядників коштів державного бюджету по 29 програмах, яким відкрито 37 реєстраційних рахунків за загальним та спеціальним фондами, а саме:

- 18 структурних підрозділів облдержадміністрації (КПК 7851010 „Здійснення виконавчої влади в Одеській області”);
- 2 установи Міністерства фінансів: Одеське головне фінансове управління (3 бюджетні програми 3501010, 3501060, 3501090) та Контрольно – ревізійне управління в Одеській області (2 бюджетні програми 3505010,3505020);
- 1 установа Міністерства аграрної політики України: Управління ветеринарної медицини в Одеській області (3 бюджетні програми 2802010,2802020,2802030);
- 1 установа Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції: Державна інспекція по контролю за цінами в Одеській області (1 бюджетна програма 1204010);
- 1 установа антимонопольного комітету України: Одеське обласне територіальне відділення антимонопольного комітету України (1 бюджетна програма 6011010);
- 1 установа головного управління державної служби України : Управління державної служби ІУДСУ в Одеській області (1 бюджетна програма 6121010).

При проведенні експерименту щодо організації роботи виносного робочого місця автор тези безпосередньо приймала участь в цій роботі на посаді головного казначея операційного відділу.

При виконанні цього напрямку роботи перед керівництвом управління встала ціла низка питань, які треба було вирішити у першу чергу:

- заключення угод щодо казначейського обслуговування організацій на виносному робочому місці;
- обладнання робочих місць необхідною комп'ютерною та оргтехнікою, телефонним зв'язком, організація виділеної лінії зв'язку;
- обладнання приміщення дворівневою охороною сигналізацією, яка введена на пульт позавідомчої охорони, сейфом для зберігання засобів електронного цифрового підпису, місцем для опечатування входних дверей у неробочий час.

Організація роботи на виносному робочому місці здійснюється за певною технологією: електронні версії платіжних документів розпорядників бюджетних коштів опрацьовуються за допомогою бази даних Автоматизованої Системи „Казна-В”, потім, шляхом накладання електронного цифрового підпису імпортується до програмно – технічного комплексу „Клієнт банку – Банк”, де фахівцями ТОВ „Уніті-Барс” безпосередньо для проведення експерименту була передбачена можливість архівації платежів у вигляді файлу з розширенням dbf, який засобами виділеної лінії відправляється до управління. Оригінали паперових примірників платіжних доручень скануються та відправляються до управління у вигляді файлів – картинок або за допомогою факсового зв'язку в якості підтверджуючих документів. В управлінні відбувається розкриття файлів, звірка з відсканованою копією та у разі відсутності розбіжностей складається електронний цифровий підпис бухгалтера та керівника і документи відправляються до Системи електронних платежів Національного банку України. Шифрування здійснюється програмними засобами, що забезпечує цілісність інформації та її захист від несанкціонованого доступу.

Розпорядженням ГУ ДКУ в Одеській області затверджено регламент роботи виносного робочого місця, операційний час та графік обслуговування клієнтів. Регламент роботи казначей на виносному робочому місці передбачає, що доставка перших примірників документів до управління здійснюється раз на тиждень транспортом казначейства.

В процесі функціонування виносного робочого місця було необхідно вирішувати деякі проблемні питання, найважливішим з яких було таке:

наказом ДКУ від 14.03.06р. № 74 було затверджено Порядок організації робочих місць, обладнаних за місцезнаходженням розпорядників коштів державного бюджету (далі - Порядок). П. 3.2. даного Порядку передбачав участь ГУДКУ в якості третьої особи у договорах шляхом здійснення казначеем виносного робочого місця посвідчувального напису щодо підтвердження планових показників розпорядників коштів на взяття бюджетних зобов'язань та відповідності договору вимогам бюджетного законодавства.

На виконання даного Порядку ГУДКУ в Одеській області була проведена необхідна організаційна робота:

- проведена нарада з розпорядниками коштів, на якій була акцентована увага на необхідності укладання договорів у трьох примірниках, обов'язковому здійсненню на договорах посвідчуального напису казначея;
- були виготовлені штампи казначейського посвідчення договорів по формі, затвердженій додатком №1 до Порядку;
- укладені угоди з розпорядниками бюджетних коштів, які обслуговуються на виносному робочому місці, п.3.3 якого зобов'язує казначейство виступати третьою особою в договорах, які передбачають витрачання коштів Державного бюджету України на оплату товарів (робіт, послуг).

Але, враховуючи те, що участь казначея третьою стороною в угоді накладає на нього певну відповідальність замість розпорядника бюджетних коштів та необхідність чіткого розмежування відповідальності між казначейством та розпорядником коштів державного бюджету, було запропоновано внести зміни до Регламенту організації роботи Державного казначейства України від 29.05.2006р. за №147 щодо посвідчення договорів казначеем виносного робочого місця шляхом відміни здійснення відмітки в Книзі реєстрації договорів.

До цього часу залишаються актуальними деякі проблемні питання при здійсненні розрахунково – касового обслуговування на виносному робочому місці:

1. Необхідно урегулювати питання щодо делегування повноважень касначей виносного робочого місця надавати відмови розпорядникам бюджетних коштів в оплаті рахунків. Згідно діючого Наказу ДКУ від 25.05.04р. №89, зареєстрованого в Мінюсті 10.06.04р. за №716/9315, відмови надаються за формою та підписуються керівником установи, регламентом передбачено напис на зворотньому боці платіжного доручення за підписом касначей виносного робочого місця. На виносному робочому місці не передбачено ведення журналу відмов в оплаті рахунків та передачу їх до управління для включення у загальну кількість наданих відмов в цілому по управлінню.

2. Касначей, який працює на виносному робочому місці, на сьогоднішній день не володіє інформацією про стан та не має можливості відслідкувати статус відправлених ним платежів через те, що існуючою версією ПТК „Клієнт банку - Банк” не передбачений обмін квитанціями між виносним робочим місцем та управлінням. З метою з'ясування поточного стану платежу касначей виносного робочого місця повинен звертатись до управління в телефонному режимі, що є незручним, особливо за умови наявності великої кількості платежів. У разі подальшого розширення експерименту за існуючою схемою функціонування виносного робочого місця, необхідно усунути зазначений недолік шляхом внесення відповідних змін фахівцями ТОВ „Уніті-Барс” у програмне забезпечення.

3. При функціонуванні виносного робочого місця неможливо забезпечити дотримання термінів виконання документів, що надходять від державних виконавчих служб. Враховуючи те, що виносне робоче місце знаходиться на значній відстані від ГУДКУ в Одеській області, необхідно внести зміни до наказу Державного казначейства України від 05.10.2001 року за №175 в частині виконання шістьох вимог та постанов про арешт коштів на виносному робочому місці на наступний день їх надходження до ГУДКУ.

Підсумки роботи виносного робочого місця за 2006 рік свідчать про надзвичайно високу ефективність даного експерименту. Особливо це актуально для Одеської області, оскільки в місті Одесі не створені районні управління Державного казначейства, а управління та відділи облдержадміністрації, які зараз обслуговуються на виносному робочому місці, витрачали багато часу та коштів на проїзд до ГУДКУ.

З метою підведення підсумків роботи за 2006 рік ГУДКУ в Одеській області в січні 2007 року проведено анкетування всіх 24 розпорядників бюджетних коштів, які обслуговуються на виносному робочому місці. Анкетування включало наступні питання:

- Чи задовільняє Вас встановлений графік обслуговування на виносному робочому місці?
- Скільки часу Ви економите при обслуговуванні на виносному робочому місці у порівнянні з обслуговуванням в ГУДКУ в Одеській області (вул.Садова,1а)?
- На скільки годин скоротився час отримання виписок з реєстраційних рахунків Вашої установи по проведених операціях за попередній робочий день?
- Чи задовольняє вас професійний рівень, якість обслуговування касначейми ГУДКУ на ВРМ?
- Чи відчуваєте Ви покращення в обслуговуванні на виносному робочому місці при необхідності отримання консультацій у касначей по питаннях, які виникають при казначейському обслуговуванні?
- Чи підтримуєте Ви необхідність продовження роботи виносного робочого місця?
- Ваші пропозиції щодо розрахунково – касового обслуговування касначейми виносного робочого місця?
- Дане анкетування показало, що всі розпорядники відчули значне покращення казначейського обслуговування на виносному робочому місці, в тому числі по наступним показникам:
 - значно скоротився час доїзду до ГУДКУ в Одеській області, де раніше обслуговувались ці клієнти (від 2 до 4 годин);

- оскільки виносне робоче місце знаходиться в будинку облдержадміністрації, де розташовані його клієнти, виписки з реєстраційних рахунків отримуються ними починаючи з 9 години ранку, тобто час їх отримання скоротився до 4 годин;

- скоротились витрати на проїзд до ГУДКУ в Одеській області;

- питання, які виникають у розпорядників бюджетних коштів в процесі казначейського обслуговування, вирішуються більш оперативню;

- у розпорядників коштів, які обслуговуються на виносному робочому місці, є можливість своєчасного отримання консультацій та роз'яснень у казначів ГУДКУ.

В пропозиціях щодо розрахунково-касового обслуговування на виносному робочому місці всі розпорядники бюджетних коштів висловились за необхідності продовження роботи виносного робочого місця, в зв'язку з чим треба вважати за доцільне продовження роботи виносного робочого місця в подальшому та запровадити цей експеримент в інших областях.

Крім того, оскільки у місті Одесі створене лише одне управління Державного казначейства, Головне управління Державного казначейства України в Одеській області звернулось з пропозицією до Одеської міської ради щодо створення виносних робочих місць казначей у районах міста.

Підводячи ризик, треба сказати, що підсумки роботи виносного робочого місця та проведення анкетування розпорядників державних коштів свідчать, що основна мета експерименту – спрощення та оптимізація процедур казначейського обслуговування - втілена в життя і потребує впровадження на національному рівні.

О.П. Солянікова, Одеський інститут фінансів УДУФФ

ОДЕЩИНА НА ШЛЯХУ ЄВРО ІНТЕГРАЦІЇ

Одеський регіон посідає значне місце в зовнішніх зв'язках України. Значення Одеси як міжнародного транзитного центру зумовлене її географічним розташуванням на євразійських торговельних комунікаційних напрямках - Схід-Захід і Північ-Південь.

Одеса, як міжнародний центр, мала виникнути там, де проходять межа великого українського степу і цивілізації Чорноморсько-Середземноморського басейну, де сходяться великі європейські ріки - Дніпро, Дунай, шіденний Буг і Дністер. Одеса, як

міжнародний центр мала виникнути там, де межують слов'янський, мусульманський, елліністичний і романський світи.

Одеський регіон має прикордонне, вигідне приморське, транзитне, транспортно-розподільче економіко-географічне положення, що сприяє формуванню потужних портів, міжнародних транспортних коридорів, транзитних потоків товарів, енергоресурсів, і як наслідок, відзначається високою часткою зовнішньоекономічних функцій в господарському комплексі країни.

Морські і сухопутні шляхи з'єднують Одеську область з країнами Чорноморсько-Каспійського регіону. Близького Сходу, і Середземномор'я. Чорне море з'єднує Одеську область з Росією, Грузією, Туреччиною, Болгарією і Румунією. Одеська область межує з великою європейською рікою - Дунаєм, завдяки якій вена здійснює безпосередні торговельно-економічні зв'язки з дев'ятьма країнами Європи - Румунією, Молдовою, Болгарією, Словаччиною, Угорщиною, Сербією, Хорватією, Австрією, Німеччиною. Одеська область відрізняється від інших областей України наявністю потужного моргосподарського комплексу, який включає в себе 7 морських портів (загальний обсяг вантажопереробки портів області становить близько 75 % від усіх портів України), 5 судноремонтних заводів та понад 20 приватних судноплавних компаній. Морськими воротами України є Одеський та Іллічівський морські торговельні порти, виробничі потужності яких дають можливість щорічно перевантажувати близько 75 млн. тонн різноманітних вантажів, що складає більше 50% від обсягів вантажопереробки усіх портів України.